



Horecabeleid gemeente Heusden

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	1
2.	Veiligheid en leefbaarheid	2
2.1	Sluitingstijden	2
2.2	Exploitatievergunning	2
2.3	Terrasvergunning	3
2.4	Drank- en horecavergunning	6
2.5	Wet Bibob	6
2.6	Brandveilig gebruik	7
2.7	Activiteitenbesluit milieubeheer	7
3.	Paracommercie.....	9
3.1	Paracommerciële instellingen.....	9
3.2	Commerciële sportkantines	10
4.	Alcoholmatiging	11
4.1	Preventie- en handavingsplan alcohol	11
4.2	Afspraken / Horecaconvenant	11
5.	Speelautomaten.....	12
5.1	Hoogdrempelige inrichting.....	12
5.2	Laagdrempelige inrichting	12
6.	Dromen.Doen.Heusden	13
6.1	HeuseService	13
6.2	Maatschappelijke veranderingen.....	13
7.	Raakvlakken met overig beleid.....	15
7.1	Omgevingsbeleidsplan	15
7.2	Evenementenbeleid	15
7.3	Coffeeshopbeleid.....	15
7.4	Uitstallingenbeleid	15
7.5	Standplaatsenbeleid	16
7.6	Sociaal Economisch Plan	16
8.	Hardheidsclausule en overgangsbepaling	17
8.1	Hardheidsclausule	17
8.2	Overgangsbepaling	17
9.	Evaluatie	17

1. Inleiding

Het vorige horecabeleid van de gemeente Heusden dateert uit 2006. De afgelopen jaren is er flink wat veranderd. Zo is bijvoorbeeld het toezicht op de drankwetgeving overgegaan naar de gemeenten en is de leeftijdsgrens voor het drinken van alcohol verhoogd naar 18 jaar. Tijd dus voor een nieuw en actueel horecabeleid.

Om tot een breed gedragen beleid te komen is een werkgroep opgericht met afgevaardigden van de politie, gemeente, Koninklijke Horeca Nederland, horecaondernemers en (sport)verenigingen. Wensen en knelpunten zijn daarin geïnventariseerd. Deze zijn meegewogen bij de totstandkoming van dit beleid.

De aanwezigheid van horeca heeft invloed op de omgeving. Een veilige en leefbare woon- en leefomgeving in de breedste zin van het woord, heeft in dit beleid de hoogste prioriteit.

Daarnaast is de horeca een belangrijke schakel in het aanbod van voorzieningen dat zorgt voor de aantrekkelijkheid, vitaliteit en de leefbaarheid van onze gemeente. De horeca is daarmee van groot belang voor de plaatselijke economie. Wij staan dan ook open voor dromen en initiatieven vanuit de horeca. Wij zijn bereid deze maximaal te ondersteunen, binnen de door de veiligheid en leefbaarheid ingegeven kaders. Dit beleid biedt hiervoor de nodige flexibiliteit.

De doelstellingen van het beleid zijn:

- het waarborgen van een veilige en leefbare woonomgeving;
- het terugdringen van overlast door alcoholgebruik;
- alcoholmatiging onder jongeren. Geen alcohol onder de 18 jaar;
- dromen en initiatieven vanuit de horeca maximaal ondersteunen;
- eenduidige regels en duidelijkheid voor iedereen. Gelijke monniken gelijke kappen.

Leeswijzer

De regelgeving maakt onderscheid tussen diverse horecavormen.

De Algemene Plaatselijke Verordening 2014 (hierna: APV) maakt onderscheid tussen reguliere horeca (cafés, bars, restaurants etc.) en aanverwante inrichtingen (sportkantines en buurthuizen).

De Drank- en Horecawet maakt onderscheid tussen 2 horecavormen op het gebied van het schenken van alcohol tegen betaling. Naast de reguliere horeca zijn dit de paracommerciële instellingen (een instelling die naast zijn hoofdactiviteit ook horeca-activiteiten uitvoert, zoals bijv. niet commerciële (sport)kantines, buurthuizen en overige instellingen die zich richten op activiteiten van sociaal-culturele, educatieve en recreatieve aard).

Daarnaast wordt er in de Regeling Paracommercie (zie hoofdstuk 4) nog een horecavorm benoemd. Dit zijn de commerciële (sport)kantines (een kantine die geëxploiteerd wordt door een ondernemer). In een commerciële kantine is vrijwel altijd sprake van ondergeschikte horeca, ten dienste van de hoofdbestemming zoals sport of maatschappelijke voorzieningen.

Voor de leesbaarheid wordt in dit beleid de term 'horecabedrijf'/'horecabedrijven' voor al deze horecavormen gebruikt. Onderscheid tussen de verschillende horecavormen wordt slechts gemaakt daar waar dit relevant is.

2. Veiligheid en leefbaarheid

Horecabedrijven hebben invloed op de woon- en leefomgeving. De aantrekkende werking op publiek, muziekgeluid en dergelijke kunnen tot overlast leiden. De combinatie van veel mensen in een beperkte ruimte en alcoholgebruik vormt een risico voor de openbare orde en veiligheid. Om de horeca op verantwoorde wijze in de woon- en leefomgeving te integreren, worden diverse instrumenten ingezet.

2.1 Sluitingstijden

In de APV zijn de sluitingstijden voor horecabedrijven vastgelegd.

Reguliere horecabedrijven

Op de onderstaande tijdstippen moet de reguliere horeca gesloten zijn voor publiek:

- maandag t/m vrijdag tussen 01.00 uur en 08.00 uur;*
- zaterdag en zondag tussen 04.00 uur en 08.00 uur.*

★ Bij de reguliere horeca bestaat behoefte aan vervroeging van de openingstijd van 08.00 uur naar 07.00 uur. Vervroeging maakt het makkelijker om in de vroege morgen klanten te verwelkomen voor bijvoorbeeld dagtripjes. Hiervoor is een wijziging van de APV nodig. Bij de in 2016 geplande herziening van de APV zal dit aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Tijdens de jaarwisseling en carnaval geldt voor reguliere horecabedrijven een collectieve ontheffing van de sluitingstijden. Dan gelden de volgende sluitingstijden:

- op 1 januari tussen 05.00 uur en 08.00 uur;
- met carnaval op maandag en dinsdag tussen 04.00 uur en 08.00 uur.

Aanverwante inrichtingen

Aanverwante inrichtingen moeten op alle dagen tussen 24.00 uur en 08.00 uur gesloten zijn voor publiek. De collectieve ontheffing van de sluitingstijden voor carnaval en de jaarwisseling geldt niet voor aanverwante inrichtingen.

Ontheffing

De burgemeester kan voor bijzondere gelegenheden (zoals evenementen of feestdagen) tijdelijk ontheffing verlenen van de sluitingstijden. Voor aanverwante inrichtingen wordt dit alleen gedaan voor de toegestane activiteiten (zie hoofdstuk 4), op zaterdag en zondag tot maximaal 02.00 uur en op maandag tot en met vrijdag tot maximaal 01.00 uur.

2.2 Exploitatievergunning

Op grond van artikel 2:28 van de APV is het verboden een horecabedrijf te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester. Een exploitatievergunning is bedoeld om de omgeving van een horecabedrijf te beschermen tegen overlast en onveiligheid.

Een exploitatievergunning kan worden verleend als:

- de woon- en leefsituatie in de omgeving van het horecabedrijf en/of de openbare orde niet op ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed;
- de vestiging in overeenstemming is met het bestemmingsplan;
- de horecaondernemer van goed levensgedrag is.

In een exploitatievergunning staan voorschriften die overlast in en rondom een horecabedrijf moeten beperken tot een aanvaardbaar niveau. Omdat horecabedrijven onderling sterk verschillen (qua omvang, doelgroep en locatie e.d.), worden aan elke exploitatievergunning maatwerkvoorschriften verbonden. Voorbeelden zijn de inzet van (extra) beveiliging en het toepassen van een cooling down periode.

Als door bepaalde ontwikkelingen de exploitatievergunning niet meer toereikend is om de openbare orde en veiligheid te waarborgen of andere omstandigheden dit noodzakelijk maken, kan de burgemeester de exploitatievergunning tussentijds actualiseren, wijzigen, of intrekken.

Vrijstellingen

In de praktijk is gebleken dat zich bij sommige horecavormen nauwelijks problemen voordoen op het gebied van overlast, openbare orde en veiligheid. Een vergunningplicht is bij die horecavormen niet nodig. De vergunningplicht geldt daarom niet voor de volgende horecavormen:

- horecabedrijven in een zorginstelling of bejaardentehuis die niet door een ondernemer worden geëxploiteerd;
- horecabedrijven in een rouwcentrum;
- Bedrijfskantines;
- horecabedrijven in een winkel met een aan de winkel ondergeschikte functie (bijvoorbeeld een koffiehoek);
- aanverwante inrichtingen (sportkantines, buurthuizen e.d.) die niet door een ondernemer worden geëxploiteerd;
- bed & breakfast voorzieningen, inclusief Airbnb¹. (let op, voor bed & breakfast voorzieningen geldt wel een meldingsplicht voor de toeristenbelasting.)

De vrijstellingen waren voorheen vastgelegd in het Vrijstellingenbesluit exploitatievergunningplicht horecabedrijven². Dit besluit komt met de inwerkingtreding van dit beleid te vervallen.

2.3 Terrasvergunning

Voor veel horecabedrijven is het exploiteren van een terras belangrijk. Terrassen dragen bij aan de levendigheid en aantrekkelijkheid van dorpskernen. Ze trekken bezoekers aan. Keerzijde is dat terrassen ook tot overlast kunnen leiden en een risico kunnen zijn voor de openbare orde en veiligheid. In de APV zijn daarom regels opgenomen voor het exploiteren van een terras.

Voor het exploiteren van een terras dat rechtstreeks toegankelijk is voor publiek, is op grond van de APV een vergunning nodig van de burgemeester. Wanneer een terras niet rechtstreeks toegankelijk is voor publiek is geen terrasvergunning nodig. Een voorbeeld van een niet rechtstreeks toegankelijk terras is een terras in de tuin bij een restaurant dat uitsluitend door het restaurant heen bereikbaar is voor publiek. Dit terras is dus vanaf de openbare weg niet direct toegankelijk voor publiek.

Een aanvraag voor een terrasvergunning wordt aan de volgende criteria getoetst:

- de woon- en leefsituatie in de omgeving van het horecabedrijf en/of de openbare orde mag niet door de aanwezigheid van het terras op ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed. Bij het oordeel moet rekening worden gehouden met het karakter van de straat en de wijk, de aard van het horecabedrijf en de spanning, waaraan het woonmilieu ter plaatse blootstaat of bloot gesteld zal worden door de exploitatie van het terras;

¹ Zie www.airbnb.nl

² 22 december 2008

- het in gebruik nemen van de weg ten behoeve van een terras mag geen schade toebrengen aan de weg;
- het terras mag geen gevaar opleveren voor de bruikbaarheid van de weg en voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan (bijvoorbeeld voor hulpdiensten) en mag ook geen belemmering vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van de weg.

Bij het verlenen van een terrasvergunning wordt uitgegaan van de onderstaande uitgangspunten:

- er is geen maximumstelsel. Ieder horecabedrijf moet de mogelijkheid hebben een terras te plaatsen, zolang voldaan kan worden aan alle voorwaarden. Het kan voorkomen dat door zwaarwegende omstandigheden het exploiteren van een terras niet mogelijk is;
- terrassen zijn heel het kalenderjaar toegestaan in de gehele gemeente;
- er wordt alleen vergunning verleend voor terrassen in de directe nabijheid van het horecabedrijf;
- de ligging is afhankelijk van de verkeersveiligheid en de functie van nabijgelegen percelen. Terrassen op openbare parkeerplaatsen zijn niet toegestaan;
- de oppervlakte is afhankelijk van de doorstromingsmogelijkheden voor voetgangers en rolstoelgebruikers. De vrije ruimte voor moet minimaal 2 meter breedte bedragen;
- voor hulpdiensten moet een ongehinderde doorgang van minimaal 3,5 meter breedte vrij blijven en moeten brandkranen en nooduitgangen vrij toegankelijk blijven;
- het terras mag worden geplaatst direct grenzend aan de voorgevel van het horecabedrijf en over de volle breedte van het pand en/of direct aan de zijgevel en de volledige diepte van het pand;
- de duur van de vergunning is in principe voor onbepaalde tijd. Het blijft echter mogelijk om een vergunning voor een bepaalde tijd af te geven als hier in het kader van de openbare orde en veiligheid of ter voorkoming van overlast aanleiding toe is.

Als een terras op gemeentegrond staat, heeft de horecaondernemer ook nog privaatrechtelijke toestemming van de gemeente nodig voor het gebruik van deze grond. Hiervoor wordt ook een huurprijs berekend en een huurovereenkomst opgesteld.

Het gebruik van gronden als terras moet ook in overeenstemming zijn met de bestemmingsplanvoorschriften.

Inrichting terrassen

Het horecabedrijf wordt zoveel als mogelijk vrijgelaten in de wijze waarop het terras wordt ingericht. Het stellen van voorwaarden in de terrasvergunning is echter onvermijdelijk om de leefbaarheid en veiligheid te waarborgen. Aan een terrasvergunning worden in ieder geval de volgende voorwaarden verbonden:

- alle terrasvoorzieningen in de openbare ruimte moeten demontabel zijn. Hiermee wordt voorkomen dat de openbare ruimte 'geprivatiseerd' of ontoegankelijk wordt;
- alle gebruikte materialen moeten brandvertragend zijn;
- terrassen mogen worden aangekleed met parasols, terrasschotten, bloembakken e.d. Hierbij gaat de voorkeur uit naar natuurlijke en rustige kleurstellingen;
- terrasschotten zijn toegestaan;
- parasols en andere objecten moeten binnen het terrasgebied blijven in verband met de doorloophoogte voor het passerend verkeer;
- terrasmeubilair, parasols en andere voorzieningen (vlonders, schermen e.d.) moeten inpandig worden opgeslagen als deze niet worden gebruikt. Dit hoeft niet wanneer de horecaondernemer maatregelen treft om te voorkomen dat van het terras gebruik kan worden

gemaakt en maatregelen worden getroffen tegen vandalisme (bijvoorbeeld door het afdekken en beveiliging met kettingen).

Als een terras op een gezichtsbepalende locatie staat, kunnen aan de terrasvergunning ook voorwaarden worden verbonden betreffende de uitstraling van het terras. Voor terrassen in de vesting Heusden worden daarom de volgende extra voorwaarden aan de vergunning verbonden:

- de inrichting van de terrassen in de vesting Heusden moet passen bij het karakteristieke karakter van de vesting. Het terras moet een bijdrage leveren aan de ruimtelijke kwaliteit en mag de cultuurhistorische kwaliteit niet verstoren;
- authentieke materialen moeten worden toegepast;
- qua vormgeving, materiaal en kleuroepassing moet deze materialen zijn afgestemd op de karakteristiek van het stadsbeeld;
- afscheidingen moeten uniform zijn;
- reclameaanduidingen zijn niet toegestaan.

Sluitingstijden terrassen

Om overlast te voorkomen mogen terrassen minder lang open zijn dan het horecabedrijf. Voorheen werd in de individuele vergunningen onderscheid gemaakt in de sluitingstijd op basis van de ligging (wel of niet in een winkel- en/of horecagebied). Dit was moeilijk te handhaven. Daarom is dit onderscheid komen te vervallen. Elk horecabedrijf heeft nu te maken met dezelfde sluitingstijden voor het terras. Daarvoor is de sluitingstijd voor terrassen (in veel gevallen) verruimd met een uur. Daarbij is rekening gehouden met de wensen en economische belangen van de horecaondernemers en hun bezoekers, de belangen van omwonenden (goede nachtrust) en het in het algemeen voorkomen van diverse vormen van overlast. De verwachting is dat dit niet leidt tot overmatige overlast voor omwonenden.

Voor terrassen bij de reguliere horeca geldt:

- op doordeweekse dagen (zondagavond t/m donderdagavond) is de maximale sluitingstijd 23.00 uur. In de maanden juli en augustus is de maximale sluitingstijd op doordeweekse dagen 0.00 uur;
- in het weekend (de nacht van vrijdag op zaterdag en die van zaterdag op zondag) is de maximale sluitingstijd 01.00 uur.

Voor terrassen bij aanverwante inrichtingen geldt:

- op doordeweekse dagen (zondagavond t/m donderdagavond) is de maximale sluitingstijd 23.00 uur. In de maanden juli en augustus is de maximale sluitingstijd op doordeweekse dagen 0.00 uur;
- in het weekend (de nacht van vrijdag op zaterdag en die van zaterdag op zondag) is de maximale sluitingstijd 0.00 uur.

Ter voorkoming van overlast wordt aan alle terrasvergunningen de voorwaarde verbonden dat vanaf een half uur voor sluitingstijd geen consumpties meer worden verstrekt op het terras (afbouwregeling).

De burgemeester kan bij bijzondere omstandigheden (zoals evenementen of feestdagen) tijdelijk ontheffing verlenen van de sluitingstijden van het terras. In incidentele gevallen waar aantoonbaar sprake is van overlast, kan de burgemeester in de terrasvergunning een andere (beperkte) sluitingstijd opnemen.

Evenementen

Terrassen worden ook tijdens evenementen geëxploiteerd. Op terrassen, die binnen of nabij het evenemententerrein liggen, mogen tijdens het evenement alleen plastic- of polycarbonaat bekervormen worden gebruikt.

Voor restaurants geldt één uitzondering. Zij mogen, tijdens het evenement, op hun terras bij het eten drank in glas serveren, als het terras enkel gelegenheid biedt om zittend te eten. Zo kan de restauranthouder zijn gasten ook tijdens evenementen een goede service bieden. Deze is dan wel verplicht om er voor te zorgen dat dit glaswerk niet buiten het horecabedrijf (inclusief terras) terecht komt. De burgemeester behoudt echter het recht om glaswerk te verbieden als de aard van het evenement hiertoe aanleiding geeft.

Geluid

In het Activiteitenbesluit milieubeheer is de geluidsnormering voor de horeca vastgelegd. Het terras dat zich achter de inrichting en niet rechtstreeks aan de straatzijde bevindt, wordt volgens dit besluit beschouwd als onderdeel van de horeca-inrichting. De geluidsnormen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn dus ook van toepassing op het terras, inclusief stemgeluid. Voor terrassen aan de straatzijde worden stemmen niet meegeteld bij de geluidsnormen. Omdat het maken van muziek vanaf een terras meer invloed heeft op de leefomgeving dan muziek binnen, is het algemene uitgangspunt dat het niet toegestaan is om geluidsdragers op het terras te hebben of op andere wijze muziek ten gehore te (laten) brengen op een terras.

2.4 Drank- en horecaverunning

Op grond van artikel 3 van de Drank- en Horecawet is het verboden om zonder vergunning van de burgemeester tegen betaling alcoholhoudende dranken te verstrekken in een horecabedrijf. Een drank- en horecaverunning is bedoeld om een horecabedrijf op een verantwoorde manier alcoholhoudende dranken te laten verstrekken.

De toetsingscriteria zijn vastgelegd in de Drank- en Horecawet, het Besluit eisen zedelijk gedrag Drank- en Horecawet 1999 en het Besluit eisen inrichting Drank- en Horecawet. Een aanvraag wordt getoetst aan eisen die gesteld worden aan de leidinggevenden en aan de inrichtingseisen voor het horecabedrijf. In tegenstelling tot de overige vergunningen is hierbij geen vrijheid om de toetsingscriteria beleidsmatig verder in te vullen.

2.5 Wet Bibob

De Wet bevordering integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur (Bibob) heeft als doel om bestuursorganen te beschermen tegen het risico dat zij ongewild criminele activiteiten faciliteren. Hoe uitvoering wordt gegeven aan deze wet, is nader uitgewerkt in de Beleidsregel wet Bibob. Dit vormt de basis om de integriteit te controleren van horecaondernemers, hun zakelijke partners en/of anderen die bij de horecaonderneming betrokken zijn, door middel van een Bibob-toets.

In beginsel worden alleen nieuwe horecaondernemers/-bedrijven getoetst. De vragenlijst voor de Bibob-toets maakt onderdeel uit van de aanvraag voor een exploitatie- en/of drank- en horecaverunning.

Er kunnen zich echter situaties voordoen waarin ook bestaande ondernemers/bedrijven worden getoetst. Bijvoorbeeld als sprake is van een nieuwe leidinggevende die veel zeggenschap heeft binnen de onderneming, of wanneer sprake is van onduidelijkheden over de ondernemingsvorm/bedrijfsvoering.

2.6 Brandveilig gebruik

In horecabedrijven zijn vaak veel mensen in een beperkte ruimte aanwezig. Het waarborgen van de brandveiligheid is daarom van groot belang. In het Bouwbesluit 2012 staan brandveiligheidsvoorschriften die een horecabedrijf (een ieder) moet naleven.

In bepaalde gevallen, afhankelijk van het gebruik van het gebouw, stelt het Bouwbesluit 2012 een melding of omgevingsvergunning brandveilig gebruik verplicht. Een melding moet in ieder geval worden gedaan voor gebouwen waar meer dan 50 personen tegelijk aanwezig (kunnen) zijn. Een omgevingsvergunning is in ieder geval verplicht als in een gebouw aan meer dan 10 personen nachtverblijf wordt verschaft, bedrijfsmatig of in het kader van verzorging (bijv. hotels en pensions). In een melding of vergunning staat onder andere hoeveel personen er maximaal tegelijk in het gebouw aanwezig mogen zijn.

De eigenaar/gebruiker is de eerste en hoofdverantwoordelijke voor de brandveiligheid binnen zijn bedrijf. Daarnaast controleert de gemeente, in samenwerking met de brandweer, of de brandveiligheidsvoorschriften worden nageleefd.

2.7 Activiteitenbesluit milieubeheer

In het Activiteitenbesluit milieubeheer staan milieuvoorschriften waaraan een horecabedrijf moet voldoen. Welke voorschriften van toepassing zijn, is afhankelijk van de activiteiten van het horecabedrijf. Bij een restaurant gelden bijvoorbeeld (aanvullende) voorschriften ter voorkoming van stankoverlast. Het indienen van de verplichte milieumelding geeft snel inzicht in de van toepassing zijnde milieuvoorschriften.

De ondernemer dient op de hoogte te zijn van de voor zijn horecabedrijf geldende voorschriften en is verantwoordelijk voor de naleving van de milieuvoorschriften. Daarnaast controleert de gemeente of de milieuvoorschriften worden nageleefd.

Geluid / festiviteitenregeling

Het voorkomen van geluidsoverlast is een van de doelstellingen van de milieuvoorschriften. Er worden geluidnormen gesteld waaraan een horecabedrijf moet voldoen. Bij het oprichten van een nieuw of het veranderen van een bestaand horecabedrijf, kan de gemeente een akoestisch rapport eisen om te beoordelen of aan de geluidsnormen kan worden voldaan.

Het Activiteitenbesluit milieubeheer geeft weinig ruimte om van de geluidnormen af te wijken. De ruimte die er is, is als volgt ingevuld:

- een horecabedrijf mag vier dagen per jaar meer geluid produceren dan de geldende geluidsnormen. Tien werkdagen voor de betreffende dag moet dan wel een kennisgeving zijn ingediend via de website van de gemeente. Dit is geregeld in de APV;
- het college wijst jaarlijks acht collectieve dagen aan waarop meer geluid geproduceerd mag worden dan de geldende geluidsnormen. De Horecabelangenvereniging Heusden mag jaarlijks hierin haar voorkeur aangeven. De afgelopen jaren waren de collectieve dagen: de jaarwisseling (hele gemeente één dag), carnaval (hele gemeente vier dagen van vrijdag t/m maandag), de kermis* (voor Heusden en Herpt drie dagen en voor Drunen, Nieuwkuijk, Vlijmen, Haarsteeg en Elshout twee dagen), De 80 van de Langstraat* (voor de kernen Drunen, Nieuwkuijk, Vlijmen, Haarsteeg en Elshout één dag).

- ★ De werkgroep heeft voorgesteld de collectieve dagen tijdens de kermis en de 80 van de Langstraat te laten vervallen. Van de collectieve kermisdagen wordt weinig gebruik gemaakt. Van de collectieve dag met de 80 van de Langstraat daarentegen wordt veel gebruik gemaakt door de (vele) horecabedrijven langs de route. Het college stelt voor om de collectieve kermisdagen te vervangen door twee individuele dagen. De verwachting is dat dit niet tot overmatige overlast voor omwonenden zal leiden. Hiervoor is een wijziging van de APV nodig. Bij de in 2016 geplande herziening van de APV zal dit aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

3. Paracommercie

Op grond van de Drank- en Horecawet heeft de gemeente aanvullende regels gesteld voor paracommerciële instellingen en commerciële sportkantines. Deze regels zijn sinds 1 januari 2014 opgenomen in de APV (afdeling 8a), genaamd de Regeling Paracommercie (hierna: regeling).

Het doel van de regeling is het tegengaan van oneerlijke concurrentie met de reguliere horeca. Daarnaast is vanuit het oogpunt van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van sportkantines, buurthuizen en overige instellingen bij het terugdringen van alcoholgebruik onder jeugdigen, ook het belang van alcoholmatiging meegenomen.

3.1 Paracommerciële instellingen

Schenktijden

De schenktijden zijn maandag tot en met zaterdag vanaf 13.00 uur tot 24.00 uur en zondag vanaf 11.00 uur tot 24.00 uur.

Bijeenkomsten

Schenken van alcohol bij bijeenkomsten van persoonlijke aard (bijvoorbeeld verjaardagsfeesten) en activiteiten die buiten de eigenlijke doelstellingen van de instelling vallen, zijn niet toegestaan. Deze activiteiten zijn voorbehouden aan de reguliere horeca. Wel mag er geschonken worden bij een aantal specifieke activiteiten:

Sportieve en recreatieve instellingen:

- een feestavond voor vrijwilligers (maximaal 1 keer per jaar);
- een afscheidsfeest van het bestuur/een bestuurslid;
- een jaarfeest of afsluiting seizoen (maximaal 2 keer per jaar);
- clubkampioenschappen;
- toernooien;
- carnaval;
- een nieuwjaarsborrel voor leden met introduc e(e);
- een jaarlijkse sponsoravond.

Sociaal-culturele instellingen:

- een jaarfeest van en voor verenigingen en stichtingen die structureel gebruik maken van het pand;
- vergaderingen van en voor verenigingen en stichtingen die structureel gebruik maken van het pand;
- sociaal-culturele evenementen, waarbij het evenement centraal staat;
- een kerstviering ten behoeve van de vrijwilligers en personeel;
- een nieuwjaarsborrel voor de vrijwilligers en personeel.

Educatieve instellingen:

- een afstudeerbijeenkomst/diploma-uitreiking;
- een nieuwjaarsborrel voor leerlingen en personeel.

Levensbeschouwelijke of godsdienstige instellingen:

- activiteiten en vieringen, die direct verband houden met de levensbeschouwelijke of godsdienstige aard van de instelling.

Ontheffing

De regeling staat een aantal activiteiten waarbij alcohol mag worden geschonken toe. Daarnaast blijft de burgemeester bevoegd om ontheffing te verlenen van de schenktijden en voor andere activiteiten/bijeenkomsten. Het moet dan gaan om bijzondere gelegenheden van zeer tijdelijke aard. Om uitholling van de regeling te voorkomen, zal uiterst terughoudend met de ontheffingsbevoegdheid worden omgegaan. Geen ontheffing wordt verleend voor bijeenkomsten van persoonlijke aard.

3.2 Commerciële sportkantines

Voor commerciële sportkantines gelden alleen de afwijkende schenktijden uit de regeling. De regeling stelt geen grenzen aan het soort activiteiten van commerciële sportkantines. Let wel, op grond van het geldende bestemmingsplan kunnen bijeenkomsten van persoonlijke aard of andere activiteiten niet zijn toegestaan.

Ook voor de commerciële sportkantines zijn de schenktijden maandag tot en met zaterdag vanaf 13.00 uur tot 24.00 uur en zondag vanaf 11.00 uur tot 24.00 uur. De burgemeester kan afwijkende schenktijden vaststellen voor een commerciële sportkantine. Maatwerk is hier dus mogelijk.

4. Alcoholmatiging

Sinds 2013 is de gemeente verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Drank- en Horecawet. Een van de belangrijkste doelstellingen van de wet is het terugdringen van het alcoholgebruik door jongeren onder 18 jaar.

4.1 Preventie- en handhavingsplan alcohol

De Drank- en Horecawet verplicht gemeenten een preventie- en handhavingsplan op stellen. De gemeente Heusden heeft sinds 2014 het Preventie- en handhavingsplan alcohol dat periodiek wordt geactualiseerd.

Het plan legt een verbinding tussen de beleidsterreinen volksgezondheid en openbare orde en veiligheid op het gebied van alcoholpreventie en heeft 2 algemene doelstellingen:

- afname alcoholgebruik en de schadelijke gevolgen van alcoholgebruik door personen onder de 18 jaar;
- afname van openbare dronkenschap (tijdens uitgaansavonden).

In de gemeente Heusden is een werkgroep alcohol actief, die lokale preventieve activiteiten organiseert.

4.2 Afspraken / Horecaconvenant

Horecabedrijven spelen een belangrijke rol bij het terugdringen van alcoholgebruik door jongeren onder de 18 jaar (en alcoholmisbruik). Ook horecabedrijven dragen hiervoor verantwoordelijkheid. De gemeente wil met horecabedrijven afspraken maken over concrete maatregelen om alcoholgebruik door jongeren onder de 18 jaar te voorkomen.

Het Preventie- en handhavingsplan alcohol biedt de basis voor het afsluiten van horecaconvenanten. Een horecaconvenant beschrijft de gezamenlijke verantwoordelijkheden van de gemeente en het horecabedrijf en wijst het bedrijf op zijn maatschappelijke verantwoordelijkheden. Beide partijen verklaren met zo'n convenant zich in te zetten met als voornaamste doel het terugdringen van het alcoholgebruik van jongeren onder 18 jaar. In een horecaconvenant staan concrete maatregelen die het horecabedrijf neemt ter voorkoming van alcoholgebruik door jongeren.

5. Speelautomaten

De Wet op de Kansspelen bepaalt dat voor het hebben van een speelautomaat waaraan een kansspel is verbonden, een vergunning nodig is van de burgemeester. Voor speelautomaten waaraan geen kansspel is verbonden (bijvoorbeeld behendigheidsautomaten) is geen vergunning nodig. De Wet op de kansspelen biedt de mogelijkheid om speelautomatenhallen toe te staan. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt. De gemeenteraad acht speelautomatenhallen binnen de gemeente niet wenselijk³.

Hoeveel kansspelautomaten een horecabedrijf mag hebben staat in de APV. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen hoog- en laagdrempelige inrichtingen. De ruimte die de Wet op de Kansspelen op dit punt laat, is in de gemeente Heusden maximaal benut.

5.1 Hoogdrempelige inrichting

Een hoogdrempelige inrichting is een horecabedrijf waarvoor een drank- en horecaverunning is verleend en waar het café en restaurantbezoek op zichzelf staat en geen andere activiteiten plaatsvinden, waaraan een zelfstandige betekenis moet worden toegekend. Ook moeten de activiteiten in belangrijke mate gericht zijn op personen van 18 jaar en ouder. Voorbeelden zijn cafés en restaurants.

In hoogdrempelige inrichtingen zijn maximaal 2 kansspelautomaten toegestaan.

5.2 Laagdrempelige inrichting

Een laagdrempelige inrichting is een inrichting waarin het horecabedrijf op rechtmatige wijze wordt uitgeoefend, maar die geen hoogdrempelige inrichting is. Voorbeelden zijn een snackbar en een buurthuis.

In laagdrempelige inrichtingen zijn geen kansspelautomaten toegestaan.

³ Raadsbesluit d.d. 11 november 2003

6. Dromen.Doen.Heusden

De gemeente Heusden geeft ruimte aan dromen van inwoners, bedrijven en verenigingen en wil hierin graag maximale ondersteuning bieden. Een maximale ondersteuning begint bij een gemeente, die een goede service (HeuseService) biedt en inspeelt op maatschappelijke veranderingen.

6.1 HeuseService

Binnen de werkgroep is ook de serviceverlening vanuit de gemeente besproken. De onderstaande punten kwamen naar voren. Het voornemen is deze in 2016 te verbeteren.

Formulieren

De horeca heeft behoefte aan een integrale aanvraag en vergunning. Nu wordt men geconfronteerd met een veelheid aan aanvraagformulieren voor de verschillende vergunningen en ontheffingen. De wens is minder papierwerk en meer digitaal. Een digitale versie van zowel het aanvraagformulier als de vergunning maakt het voor de ondernemers makkelijker.

Ook de gemeente vindt dat het eenvoudiger kan. In 2016 wordt daarom bekeken hoe het proces eenvoudiger kan worden ingericht. De voorkeur gaat uit naar een volledig digitaal proces van aanvraag tot vergunningverlening. Het voornemen is om in 2016 diverse formulieren te digitaliseren, te vereenvoudigen en waar mogelijk samen te voegen.

Indieningstermijn aanvraag ontheffing sluitingstijd

De horeca wil in kunnen spelen op de behoefte van hun klanten. In de werkgroep is gevraagd om soepel om te gaan met de termijn voor het indienen van een ontheffing van de sluitingstijd. De gemeente wil zich daar waar mogelijk flexibel opstellen.

Het verzoek om een ontheffing van de sluitingstijd vraagt om een inschatting van de risico's voor de openbare orde en veiligheid door zowel de gemeente als de politie. Om dit te kunnen doen moet de horecaondernemer zo spoedig mogelijk contact opnemen met de gemeente om de haalbaarheid van een 'last minute' ontheffingsaanvraag te bespreken. Of iets wel of niet kan is afhankelijk van diverse factoren (datum, tijdstip, omvang en aard activiteit). Het betreft dus altijd maatwerk.

Communicatie

Tijdens de bijeenkomst is over de Regeling Paracommercie opgemerkt dat er bij horecaondernemers en ook aanverwante inrichtingen weinig bekend is over deze regeling. Dit leidt tot onbegrip van beide partijen over elkaar. In 2016 bekijkt de gemeente daarom hoe de bekendheid met de regels en genomen handhavingsacties kan worden vergroot. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door het onderwerp aan te kaarten in bestaande overlegstructuren en nieuwsbrieven.

6.2 Maatschappelijke veranderingen

De maatschappij verandert continu en (horeca)ondernemers willen hier graag op blijven inspelen. Hedendaagse trends zijn maatschappelijk verantwoord ondernemen en het aanbieden van een zogenaamde totaalbeleving. De gemeente wil dit graag stimuleren en kansen bieden aan de ondernemers.

Een luxe koffiezaak die een likeurtje bij de koffie wil schenken of een restaurant waar ook kunstwerken of boeken te koop worden aangeboden. In de werkgroep is aangegeven dat er behoefte is aan dit soort mengvormen van winkel/horeca.

De Drank- en Horecawet staat dit soort mengvormen van winkel/horeca niet toe. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) begint in 2016 met de pilot 'Reguleren mengvormen winkel/horeca'. In deze pilot worden voor de duur van een jaar bepaalde mengvormen van horeca en winkels tijdelijk toegestaan.

De gemeente Heusden neemt deel en start op 1 april 2016 met de pilot. Samen met ondernemers wordt in de pilot geïnventariseerd en onderzocht hoe deze mengvormen wellicht kunnen worden gereguleerd.

7. Raakvlakken met overig beleid

Het onderwerp horeca kent veel overlap met andere beleidsvelden. Om hier duidelijkheid in te verschaffen, zijn hierna de beleidsplannen waarmee raakvlakken bestaan kort benoemd en is aangegeven in welke relatie zij tot het horecabeleid staan.

7.1 Omgevingsbeleidsplan

De regels, waaraan ondernemers zich moeten houden, liggen vast in het horecabeleid, in de verleende vergunningen en ontheffingen en in wetten zoals de Drank- en Horecawet. Als regels worden gesteld, moeten die worden gehandhaafd. De doelstellingen op het gebied van handhaving zijn omschreven in het Omgevingsbeleidsplan 2015-2018. Twee doelstellingen uit dit beleidsplan gaan over de horeca. Dit zijn:

Doelstelling 16

Geen levensbedreigende overtredingen ten aanzien van de brandveiligheid (100% naleefgedrag) in gebouwen met grote wisselende bezoekersaantallen, minder zelfredzame personen en/of bestemd voor tijdelijke overnachting van groepen.

Doelstelling 22

Inzicht krijgen in het naleefgedrag van ondernemers (schenken) en bezoekers (nuttigen) ten aanzien van alcoholgebruik door minderjarigen bij grootschalige evenementen en horeca.

Kort samengevat hebben de onderwerpen brandveiligheid en alcoholgebruik onder jongeren op het gebied van handhaving dus de hoogste prioriteit. Voor 2016 is een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld waarin beide onderwerpen nader worden geconcretiseerd.

7.2 Evenementenbeleid

Horeca vormt een belangrijk element bij evenementen, maar een evenement omvat meer. Sinds 2012 heeft de gemeente Heusden daarom een evenementenbeleid. In dit beleid is onder andere aandacht voor alcoholmatiging bij evenementen. Zo zijn er voorwaarden opgenomen waaraan organisatoren zich moeten houden tijdens het schenken van alcohol. Dit om zo de openbare orde en veiligheid te waarborgen, overlast te voorkomen en in verband met de gezondheid.

7.3 Coffeeshopbeleid

In de gemeente zijn geen coffeeshops toegestaan. De burgemeester moet op grond van dit beleid een aanvraag voor een exploitatievergunning voor een coffeeshop weigeren.

7.4 Uitstallingenbeleid

Het uitstallingenbeleid regelt hoe winkeliers in de centrumgebieden van Drunen en Vlijmen hun koopwaren en reclame-uitingen op de stoep mogen plaatsen. Een winkelier mag de uitstallingen plaatsen over de volle breedte van een winkel met een diepte van 2 meter, mits de beschikbare ruimte voor het winkelend publiek in het voetgangersdomein ook minimaal 2 meter bedraagt. Het kan voorkomen dat de beschikbare ruimte beperkt is. Dan wordt in individuele gevallen beoordeeld of een vergunning kan worden verleend. Dit geldt voor alle kernen. Voor de vesting Heusden worden de mogelijkheden samen met de ondernemers bekeken.

Terrassen vallen niet onder het uitstallingenbeleid. De regels voor terrassen staan beschreven in hoofdstuk 2 van dit beleid.

7.5 Standplaatsenbeleid

Het standplaatsenbeleid van de gemeente maakt het mogelijk dat op diverse locaties een standplaats wordt ingenomen. Worden op een standplaats drank- en etenswaren verkocht, dan zijn er raakvlakken met de horeca. Regels die ook gelden voor horecabedrijven kunnen dan van toepassing zijn.

Bijvoorbeeld regels voor milieu, brandveiligheid en voedselveiligheid.

De toetsingscriteria voor het verlenen van een standplaatsvergunning zien vooral op het voorkomen van overlast en beperken van de risico's voor de openbare orde en (verkeers-)veiligheid. Het weigeren van een standplaatsvergunning kan niet om redenen van concurrentie.

7.6 Sociaal Economisch Plan

Het (sociaal) economisch beleid van de gemeente Heusden ligt vast in het Sociaal Economisch Plan 2015-2019. De vrijetijdseconomie wordt daarin aangemerkt als een van de belangrijkste sectoren van de gemeente Heusden. De horeca maakt hier een belangrijk deel van uit. De gemeente wil de sector stimuleren om het toeristisch klimaat op peil te houden en waar mogelijk te versterken. Ook worden belangrijke raakvlakken gezien met andere sectoren, zoals de detailhandel. Gezamenlijk zorgen horeca en detailhandel voor levendigheid en behoud van de centra in de kernen.

8. Hardheidsclausule en overgangsbepaling

8.1 Hardheidsclausule

De burgemeester en het college van Heusden kunnen gebruik maken van de inherente afwijkingsbevoegdheid op basis van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit houdt in dat zij overeenkomstig de beleidsregels handelen, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden door bijzondere omstandigheden onevenredige gevolgen heeft in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. Voor de vraag in wat voor soort situaties kan worden afgeweken van vastgesteld beleid, moet volgens vaste jurisprudentie worden gedacht aan omstandigheden, die niet voorzienbaar waren en waarvan de gevolgen redelijkerwijze niet voor rekening van belanghebbenden komen.

8.2 Overgangsbepaling

Iedere aanvraag om een vergunning of ontheffing, die op het moment van bekendmaking van dit beleid in procedure is, wordt aan de uitgangspunten van dit beleid getoetst.

Op het moment van bekendmaking van dit beleid geldende vergunningen en ontheffingen zullen op termijn worden aangepast aan dit beleid. Uitgangspunt is dat dit gebeurt op een natuurlijke moment, bijvoorbeeld bij een overname of wijziging van het horecabedrijf. Daar waar dit beleid meer ruimte biedt dan de geldende vergunning of ontheffing, is het uitgangspunt dat een horecabedrijf van deze ruimte gebruik mag maken. Dit geldt niet voor een horecabedrijf waar het bevoegd gezag beperkingen heeft opgelegd door middel van maatwerkvoorschriften.

9. Evaluatie

De effecten van het horecabeleid worden een jaar na vaststelling geëvalueerd met de werkgroep van afgevaardigden van de horeca, (sport)verenigingen, politie en gemeente. Indien nodig wordt het beleid bijgesteld of herzien.